

VERHOOR ADVOCAAT DE VOS DOOR KOEHN

Bijlage 3 uit DLG/1994/3

Unterredung mit Advokat, Senator De Vos, Jooris in Dendermonde in dessen Wohnung, Kerkstraat 70, Tel. 141 Dendermonde, in der Zeit von 10.00-13.30. Uhr am 9. Juli 1941, ausgeführt durch Kriegsverwaltungsrat HENRY KOEHN.

Onderhoud met advocaat senator De Vos, Jooris in Dendermonde in zijn woning, Kerkstraat 70, Tel. 141 Dendermonde, tussen 10.00 en 13.30 uur op 9 juli 1941, uitgevoerd door Kriegsverwaltungsrat (vrije vertaling: oorlogsbestuursraad) Henry Koehn.

Am Beginn und Ende der Unterredung habe ich De Vos im Interesse der Sache gebeten meinen Besuch absolut geheim zu halten, was er mir zugesagt hat.

Bij het begin en het einde van de ondervraging heb ik De Vos in het belang van de zaak gevraagd om het bezoek absoluut geheim te houden, wat hij heeft toegezegd.

De Vos ist Advokat der Familie von Arsène Goedertier gewesen.

De Vos is advocaat van de familie van Arsène Goedertier geweest.

De Vos teilte mir im Lauf einer etwa 2-stündlichen Unterhaltung in ganz offener Aussprache alles mit, was er zur Sache wisse.

De Vos vertelde mij tijdens het twee uur durende zeer open gesprek alles wat hij over de zaak wist.

In seiner Gegenwart, als Diktat von ihm, habe ich dann folgende Aufzeichnung gemacht : Die Korrekturen sind eigenhändig von De Vos.

In zijn aanwezigheid en op uitdrukkelijke vraag van hem heb ik dan de volgende aantekening gemaakt : de verbeteringen zijn van De Vos eigenhandig.

Am 25. November 1934 fand in Dendermonde eine politische Versammlung der "Katholischen Union" statt.

Op 25 november 1934 vond in Dendermonde een politieke bijeenkomst van de "Katholieke Unie" plaats.

Auf dieser sprach auch Goedertier, der sich dabei sehr erregt har.

Tijdens deze bijeenkomst nam ook Goedertier het woord, die zich erg opwond.

Während der Versammlung ging G. hinaus, ohne dass ich das weiter bemerkte, oder mir etwas dabei dachte.

Tijdens de bijeenkomst ging Goedertier buiten, zonder dat ik er verder erg in had of daarbij aan iets speciaals dacht.

Nach Ende der Versammlung hörte ich, dass G. krank geworden war und dass er sich im Haus des Fuhrmannes Lanoes, Kerkstraat, befände.

Na het beëindigen van de bijeenkomst vernam ik dat Goedertier ziek geworden was en dat hij zich in het huis van chauffeur Lanoes, Kerkstraat bevond.

Es war ihm unwohl geworden und so war er in das Haus von L. gegangen, den er an sich nicht kannte.

Hij was onwel geworden en was naar het huis van L. gegaan, die hij helemaal niet kende.

Von da ist er mit seinem eigenen Auto verbracht worden nach dem Hause seines Schwagers, Ernest van den Durpel, Juwelier, Vlasmarkt.

Van daaruit werd hij met zijn eigen auto overgebracht naar het huis van zijn schoonbroer, Ernest van den Durpel, juwelier, Vlasmarkt.

Dorthin habe ich telefoniert und frug an, ob ich kommen solle.

Ik heb daarnaar getelefoneerd en vroeg of ik ook moest komen.

Die Nichte von G. sagte ja.

De nicht van Goedertier zegde ja.

(Die Schwester von G. ist bereits 1921 gestorben).

(De zuster van Goedertier is reeds in 1921 overleden).

Ich hielt mich auf der Strasse jedoch noch eine zeitlang auf im Gespräch mit Minister Rubens (sic).

Ik bleef op straat echter nog een tijdje praten met minister Rubbens.

Als ich zum Hause des Schwagers kam, lag G. dort im Salon auf einer Matratze am Fussboden.

Toen ik in het huis van de schoonbroer aankwam, lag Goedertier daar in het salon op een matras op de vloer.

Ich hörte ihn vom Nebenzimmer her kreunen.

Ik hoorde hem van in het kamertje ernaast kreunen.

Bei G. waren anwesend der Arzt Doktor Romain De Cock von Wetteren, der auch auf der Versammlung gewesen war, jetzt in Aalst, Statieplein 6, wohnt und ein Freund von G. war, sowie der Schwager von G.

Bij Goedertier waren de volgende personen aanwezig: dokter Romain De Cock uit Wetteren, die ook de bijeenkomst bijgewoond had, en nu in Aalst, Statieplein 6 woont en een vriend van Goedertier was. Ook de schoonbroer van Goedertier was aanwezig.

Als ich zur Tür hinein sah und G. mich bemerkte, sagte er "komm her George" .

Toen ik langs de deur naar binnen keek en Goedertier mij in de gaten kreeg, zegde hij "kom hier, Georges".

Er liess die anderen beiden hinausgehen und die Tür schliessen. Ich kniete mich zu ihm nieder. G. sagte dann zu mir - in flämischer Sprache : "Ik heb den priester doen roepen maar mijn geweten is gerust. Luister. Ik alleen weet waar het Lam Gods is".

Hij verzocht de twee anderen buiten te gaan en liet de deur sluiten. Ik knielde naast hem neer. Goedertier zegde daarop tegen mij – in het Vlaams: "Ik heb den priester doen roepen maar mijn geweten is gerust. Luister. Ik alleen weet waar het Lam Gods is."

Er flüsterte das.

Hij fluisterde deze woorden.

Ich sagte: ja?

Ik zegde: ja?

G. sagte nochmal: "Ik alleen weet het. Het dossier van heel die zaak zult gij vinden in mijn klein bureel in de schuif rechts van de schrijftafel in een omslag "Mutualité"."

Goedertier herhaalde nog eens: „Ik alleen weet het. Het dossier van heel die zaak zult gij vinden in mijn klein bureel in de schuif rechts van de schrijftafel in een omslag "Mutualité"."

In diesem Augenblick kam der Benediktinerpater Libertus, dessen Familienname Bornauw läutet, der jetzt noch in der Basilikabtei Peter und Paul, Vlasmarkt in Dendermonde lebt, herein.

Op datzelfde ogenblik kwam de Benedictijnerpater Libertus, wiens familienaam Bornauw is, en die woonachtig is in de basiliekabdij Pieter en Paulus, Vlasmarkt in Dendermonde, de kamer binnen.

Als G. ihn erblickte, sagt er zu ihm: "Gaat buiten, laat ons alleen en doet de deur toe".

Toen Goedertier naar hem keek, zegde hij tot hem: "Gaat buiten, laat ons alleen en doet de deur toe."

Pater Libertus ging daraufhin hinaus.

Pater Libertus verliet daarop de kamer.

G. begann abermals zu sagen: "Dus gij weet, waar het dossier is, en..." (Volgens De Vos wou hij op dat ogenblik zeggen waar het paneel is).

Goedertier begon opnieuw te zeggen: "Dus gij weet, waar het dossier is, en ..." (Volgens De Vos wou hij op dat ogenblik zeggen waar het paneel is).

Von dem Augenblick ab war er sprachlos, er röchelte und hat kein einziges Wort mehr gesagt.

Vanaf dat moment kon hij niet meer spreken, hij rochelde en heeft geen enkel woord meer gezegd.

Ich rief sofort den Arzt und den Pater aus dem Nebenzimmer herein.

Ik riep onmiddellijk de dokter en de pater uit de kamer ernaast naar binnen.

Doktor De Cock schlug G. mit der Hand ins Gesicht, um eine Reaktion auszulösen, was jedoch vergebens war.

Dokter De Cock sloeg Goedertier met de hand in het gezicht om een reactie uit te lokken, maar dat was tevergeefs.

De Cock konnte nur den eingetretenen Tod noch feststellen.

De Cock kon alleen nog vaststellen dat de dood ingetreden was.

Pater Libertus gab G. daraufhin den Segen.

Pater Libertus gaf Goedertier daarop de zegen.

Eine Beichte von G. hat also nicht stattgefunden.

Een biecht van Goedertier heeft dus niet plaatsgevonden.

Die Frau von G. wurde benachrichtigt.

De echtgenote van Goedertier werd verwittigd.

Die Beerdigung fand, ich glaube, an einem Donnerstag statt.

Ik geloof dat de begrafenis op een donderdag plaatsvond.

Ich sagte bei dieser Gelegenheit zu Frau G., dass ich morgen nach Wetteren kommen würde.

Tijdens de plechtigheid zegde ik aan mevrouw Goedertier dat ik morgen naar Wetteren zou komen.

Ich ging darauf am folgenden Tag allein dorthin und sagte Frau G. was G. mir gesagt hatte.

De volgende dag ging ik daarheen en vertelde ik aan mevrouw Goedertier wat Goedertier mij verteld had.

Wir fanden gemeinsam die Papiere im Schreibtisch.

Samen vonden we de documenten in het bureautje.

In der Briefftasche von G., die sieh in seinem Rock befand, fand ich einen Briefumschlag von derselben Art derjenigen, die G. mit seinen Briefen an den Bischof gesandt hatte.

In de portefeuille van Goedertier, die in een jas stak, vond ik ook eenzelfde briefomslag als die waarin Goedertier zijn brieven aan de bisschop gestuurd had.

Einen solchen Umschlag besitze ich noch (er wurde mir gezeigt).

Een dergelijke briefomslag bezit ik nog steeds (hij heeft hem mij getoond).

Ausserdem lag in der Briefftasche ein Bewahrzettel von dem Depot der St. Pieter Eisenbahnstation in Gent.

Bovendien stak in de portefeuille een afgiftebewijs van het depot van het Sint-Pietersstation in Gent.

Ich nahm daher an, dass sich dort die Bildtafel befand.

Ik veronderstelde dan ook dat zich daar het paneel bevond.

Wie sich später herausstellte betraf dieser Zettel die Schreibmaschine mit der die Briefe von G. an den Bischof geschrieben waren.

Zoals later bleek, refereerde dit afgiftebewijs aan de schrijfmachine waarmee Goedertier de brieven aan de bisschop geschreven had.

Die Briefe, sowie den Depotzettel, nahm ich mit nach Hause nach Dendermonde.

Ik nam de brieven, evenals het afgiftebewijs, mee naar huis in Dendermonde.

Soweit ich mich entsinne ging ich am Tage darauf zum Vorsitzenden der Rechtbank in Dendermonde, zu Mhr. van Ginderachter, der jetzt noch im Amt ist, teilte diesem alles mit und übergab ihm die Briefe und den Depotzettel.

Voorzover ik het mij herinner, ging ik de volgende dag naar de voorzitter van de rechtbank in Dendermonde, mijnheer van Ginderachter, die nog altijd in functie is. Ik deelde hem alles mee en gaf hem de brieven en het afgiftebewijs.

Von den Briefen habe ich für mich selbst keine Abschrift angefertigt.

Van de brieven heb ik voor mijzelf geen kopies gemaakt.

Mhr. van Ginderachter begab sich mit den Fundstücken zum ersten Vorsitzenden des Berufungshofes, Ridder de Haerne, der heute nicht mehr lebt und ebenso zum Procureur-Generaal Ridder van Elewijck, beide in Gent.

Mijnheer van Ginderachter bracht de gevonden documenten naar de eerste Voorzitter van het Hof van Beroep, ridder de Haerne, die ondertussen al overleden is, evenals naar procureur-generaal Ridder van Elewijck, allebei in Gent.

An verschiedenen Tagen danach habe ich allein und auch mit dem Vorsitzenden der Rechtbank von Dendermonde im Haus von G. noch gesucht nach Hinterlassenschaften, die sich auf die Bildtafel beziehen konnten.

Nog verscheidene dagen nadien heb ik alleen en ook samen met de Voorzitter van de rechtbank in Dendermonde in het huis van Goedertier nog gezocht naar andere overgebleven documenten die betrekking konden hebben op het paneel.

Es war dies im Haus 15 Wegvoeringstraat in Wetteren.

Het was het huis in de Wegvoeringstraat 15 te Wetteren.

Ich habe alles durchsucht, bin selbst auf dem Boden gewesen, habe die Wände abgetastet, den Garten und Kleintierstall durchsucht, jedoch nichts gefunden.

Ik heb alles doorzocht, ben zelfs in de kelder geweest, heb de muren afgetast, de tuin en de kleinveestal doorzocht, maar heb niets gevonden.

Lediglich in einer Hosentasche von G. war ein Stück eines handschriftlich von ihm geschriebenen *Briefes* von dem der Text sich unter den mit Maschine geschriebenen Briefen, die an den Bischof gerichtet waren, befindet.

Slechts in een broekzak van Goedertier stak een deel van een met de hand door hem geschreven brief waarvan de tekst ook voorkomt op de met de machine geschreven brieven en aan de bisschop gericht.

Dieses Schriftstück habe ich abgeliefert, es muss sich bei den Gerichtsakten befinden.

Dit documentje heb ik bij hem afgeleverd, het moet zich tussen de gerechtelijke stukken bevinden.

Der Inhalt ist mir nicht mehr erinnerlich. Ich habe sodann auch die *Bibliothek* durchsucht, die sich in dem Büro von G. befand, um darin möglicherweise Papiere, Notizen und dgl. zu finden.

De inhoud herinner ik mij niet meer. Ik heb dan ook de bibliotheek doorzocht in het kantoor van Goedertier met het doel mogelijks nog andere papieren, notities en dergelijke te vinden.

Under den Büchern enthielt die Bibliothek einen Bänd von den Polzeiromanen der Ausgabe : *Le Masque* (vermutlich mit Titel Brillanten). Collection de romans d'aventures, Paris, Librairie des Champs Elysées (*).

Tussen de boeken bevatte de bibliotheek ook een deel van de politieromans uit de uitgave: *Le Masque* (vermoedelijk met de titel "Briljanten"). Collection de romans d'aventures, Paris, Librairie des Champs Elysées (*).

(*) De Vos entsinnt sich nicht ob nur dieser eine oder mehrere Bände dieser Serie da waren.

(*) De Vos herinnert zich niet of slechts dit boek alleen of meerdere boeken uit deze serie zich daar bevonden.

Dieser Roman, dessen Titel mir nicht mehr erinnerlich ist, das Buch befindet sich jetzt beim Gericht, hatte einen Umschlag aus gewöhnlichem Papiere, dessen Ende auf einer bestimmten Seite eingeschlagen war.

Deze roman, waarvan ik mij de titel niet meer herinner, dat boek bevindt zich nu bij het gerecht, had een kaft van gewoon papier, waarvan het uiteinde op een bepaalde pagina omgeslagen was.

(Dieser Band bezw. andere wären zu prüfen, ob sich daraus nicht mehr entnehmen lässt über die Ausführung des Diebstahls H.K.).

(Dit boekwerk en alle andere konden onderzocht worden om na te gaan of er niets méér te vernemen was over de uitvoering van de diefstal, H.K.)

Beim Aufschlagen wurde festgestellt, dass sich auf der betreffenden Seite etwas schreiben fand, darüber, dass einer verreisen werde usw.

Bij het openslaan werd vastgesteld dat er op de bewuste pagina iets geschreven was daarover, dat hij zou op reis gaan enz.

Es stellte sich heraus dass G. den betreffenden Textteil des Buches in einen seiner Briefe an den Bischof übernommen d.h. abgeschrieben hatte (s. Brief 11).

Het bleek dat Goedertier het bewuste stuk tekst uit het boek in één van zijn brieven aan de bisschop overgenomen, m.a.w. afgeschreven had.

"Meine Meinung ist", sagte De Vos weiter, "dass G. nicht der Dieb ist.

"Ik ben van mening", zegde De Vos verder, "dat Goedertier niet de dief is.

Das Bild konnte nicht gestohlen werden ohne Mithilfe der Kirchenbedienten, oder der Dieb bezw. die Diebe haben sich Instruktionen geben lassen von den Kirchenbedienten.

Het paneel kon niet gestolen worden zonder hulp van de kerkbedienaars, of de dief of de dieven hebben instructies gekregen van de kerkbedienaars.

Ich glaube nicht, dass G. beim Diebstahl dabei war.

Ik geloof niet dat Goedertier bij de diefstal aanwezig was.

Ich halte es für unmöglich, dass G. allein die Tafeln aus dem Rahmen hätte herausnehmen können, denn dazu ist die Mechanik zu kompliziert.

Ik acht het onmogelijk dat Goedertier alleen het paneel uit het frame had kunnen nemen, want het mechanisme is te complex.

Ich habe den Flügelaltar gut gekannt, ich habe ihn wohl einhundertmal gesehen.

Ik heb het zijaltaar goed gekend, ik heb het wel honderdmaal gezien.

Die Malerei war so rein und deutlich, dass man mit einem Vergrößerungsglas selbst die Einzelheiten im Auge des Pferdes erkennen konnte".

Het schilderij was zo zuiver en scherp, dat men met een vergrootglas zelfs de details in de ogen van het paard kon herkennen."

Auf meine Anspielung darauf, dass G. sich selbst wohl mit Detektivarbeit abgegeben habe, sagte De Vos: "G. hatte Neigung Detektiv zu spielen und besass eine gewisse Eitelkeit um einen Fall aufzuklären.

Omdat ik zinspeelde op het feit dat Goedertier zelf ook wel eens bezig was geweest met detective-activiteiten, zegde De Vos: "Goedertier had de neiging detective te spelen en was in zekere zin ijdel genoeg om een geval op te lossen.

So hat z.B. G. sich bemüht um Aufklärung folgender Fälle :

Goedertier had zich bijvoorbeeld bezig gehouden met het oplossen van volgende zaken :

- 1) Mordsache von Jeanne van Calck (Kind) in Brüssel.
Moord op Jeanne van Calck (kind) te Brussel;
- 2) Diebstahl beim Juwelier Coosemans, Brüssel, Boulev. Waterloo.
Diefstal bij juwelier Coosemans, Brussel, Waterloolaan;
- 3) Mordsache Veranneman, Wetteren.
Moord op Veranneman, Wetteren;
- 4) Flugzeugfabrik Breguet, Paris, G. sprach dabei von einem Flugzeugmodell, das er konstruiert hatte.
Vliegtuigfabriek Breguet, Paris, Goedertier sprak daarbij over een vliegtuigmodel dat hijzelf geconstrueerd had;
- 5) G. hatte Antrag gestellt auf Besuch beim belg. König im Jahre 1932 oder 33, um einen Plan zur Behebung der Wirtschaftsnot vorzubringen.
Goedertier had bij een bezoek aan de Belgische koning in het jaar 1932 of 33 geclaimd een plan op te stellen om de slechte economie uit het slop te halen;
- 6) Diebstahl bei seinem Schwager dem Juwelier van den Durpel in Dendermonde."
Diefstal bij zijn schoonbroer, juwelier van den Durpel in Dendermonde."

Ob G. an Aufklärung etwas in diesen Fällen erreicht hat, konnte De Vos nicht angeben.

Of Goedertier in deze zaak iets had kunnen oplossen, kon De Vos niet vertellen.

"G. beschäftigte sich jedoch intensiv mit dergleichen Dingen und konnte endlos reden, wenn er einmal am Erzählen war. Er konnte dann 2 oder 3 Stunden in einem fortreden, sodass die übrigen Menschen, die dabei sassen, selbst nicht zur Sprache kommen konnten und ihm immer nur zuhören mussten. In dem Fall 6) z.B. gab G. genau an, wie der Diebstahl vor sich gegangen sein musste, er sagte die Dieben hätten dies getan und dann das usw."

"Goedertier hield zich nochtans intensief met dergelijke zaken bezig en kon er eindeloos over vertellen, als hij eenmaal begonnen was. Hij kon dan twee tot drie uren aan één stuk voortvertellen, zodat de andere mensen in het gezelschap zelfs niet meer aan de beurt konden komen en altijd maar moesten luisteren. In zaak nr. 6) bijvoorbeeld gaf Goedertier precies aan hoe de diefstal had moeten verlopen, hij zegde dat de dieven dit gedaan hadden en daarna dat enz".

Auf meine Frage nach den *Vermögensverhältnissen* von G. teilte De Vos mit : "G. war vermögend. Er besass von sich aus Geld, auch schon als er Küster war. Er und seine Frau bekamen viele Ländereien von seiner noch lebenden, jetzt 95 Jahre alten Verwandten. G. War nur in Bargeldnot, Kapital besass er, es lag nur fest. G. hatte ein Depot von Klientengeldern von 1.200.000 Franken (einmillionzweihunderdtausend). Er hatte als Gläubiger dagegen z.B. eine Forderung an drei Schuldner von insgesamt etwa auch 1.200.000 Franken. Diese Schuldner waren D.B., V.R. und G... (*Het origineel geeft deze namen voluit.*)

Op mijn vraag naar het vermogen van Goedertier deelde De Vos mee: "Goedertier was vermögend. Hij bezat uit zichzelf geld, ook toen hij reeds koster was. Hij en zijn vrouw kregen veel eigendommen (landerijen) van zijn nog levende, op dit ogenblik 95 jaar oude familielid. Goedertier had alleen nood aan baar geld, kapitaal bezat hij, het lag alleen vast. Goedertier beschikte over een depot van geld van klanten ter waarde van 1.200.000 frank (een miljoen tweehonderdduizend). Als schuldeiser (creditor) beschikte hij bijvoorbeeld over een vordering op drie schuldenaars van in totaal ook ongeveer 1.200.000 frank. Deze schuldenaars waren D.B., V.R. en G... (*Het origineel geeft deze namen voluit.*)

"Nach seinem Tode wurde G. bankrott erklärt. Alle Gläubiger konnten jedoch aus seinen eigenen Mitteln voll ausgezahlt werden einschliesslich Zinsen. Seine Witwe hat noch ein grosses Vermögen von mehr als einer Million Franken und zwar in Geld und in Ländereien. Ich glaube nicht, dass G. von den vom Bischof an ihn gezahlten 25.000 Franken etwas für sich behalten hat."

"Na zijn dood werd Goedertier bankroet verklaard. Alle schuldeisers konden echter uit zijn geldmiddelen volledig uitbetaald worden met inbegrip van de interest. Zijn weduwe had nog een groot vermogen van meer dan een miljoen frank bestaande uit geld en landerijen. Ik geloof niet dat Goedertier ook maar iets van de 25.000 frank die de bisschop hem betaald heeft, voor zich heeft gehouden."

"Sein einziges Kind, ein *Sohn Adhemar*, starb mit 14 Jahren im Jahre 1936. Der Sohn war sehr intelligent."

"Zijn enig kind, een zoon Adhemar, stierf op 14-jarige leeftijd in het jaar 1936. De zoon was zeer intelligent."

"Die *Zeitungsberichte des Standaard* über die Auffindung bzw. Ortsveränderung der Bildtafel halte ich für Unsinn."

"Het bericht in De Standaard over het terugvinden of de plaatsverandering van het paneel is volgens mij onzin."

Auf die Frage nach dem *Charakter van G.* und dessen *Habitus* sagt De Vos: "G. war originell, ein endloser Erzähler, ein ehrbarer und geachterter Mann. G. war keine Diebesnatur.

Op de vraag naar het karakter van Goedertier en zijn gewoonte (*Habitus*) zegde De Vos:

"G.

was orgineel, een eindeloos verteller, een eerbare en geachte man. Goedertier was geen dief.

G. war mittelgross, etwa 1,65 m, hatte mittelmässige Korpulenz, trug Schnurbart, hatte lange Nase und dunkelblondes Haar.

Goedertier was van middelgrote gestalte, ongeveer 1,65 m, was middelmatig corpulent, droeg een snor, had een lange neus en donkerblond haar.

G. hatte Neigung sich interessant machen zu wollen. Er war seiner Frau gegenüber misstrauisch, diese durfte z.B. nicht an seine Brieftasche."

Goedertier had de neiging zich interessant te willen voordoen. Hij was wantrouwig tegenover zijn vrouw, zij durfde bijvoorbeeld niet aan zijn portfeuille te komen."

Bezüglich des *Diebstahls* sagt De Vos :

"Ich glaube, dass G. als er von dem Diebstahl erfuhr, den Gedanken hatte, dass dieser *ohne* Mittäterschaft der Kirchenbedienten nicht hätte ausgeführt werden können und dass er in den Kirchenbedienten die Diebe gefunden hat."

In verband met de diefstal zegde De Vos :

"Ik geloof, toen Goedertier het nieuws vernam over de diefstal, dat hij dacht dat deze zonder medeplichtigheid van de kerkbedienaars niet had kunnen uitgevoerd worden en dat hij de kerkbedienaars als de dieven aanzag."

Über die *Arbeit des Gerichtes* sagt De Vos : "Das Gericht hat sehr schlecht gearbeitet bei der Untersuchung. Man hätte G. fangen müssen, als er das Geld in Antwerpen abholte". Nach Meinung von De Vos hat G. das Geld selbst abgeholt. "Man sagt, dass im Hause des Pastor Meulepas in Antwerpen ein Detektiv in Priestergewand verkleidet war."

Over het werk van het gerecht zegde De Vos : "Het gerecht heeft zeer slecht werk geleverd tijdens het onderzoek. Men had Goedertier moeten snappen toen hij het geld in Antwerpen afhaalde." Volgens De Vos had Goedertier het geld zelf afgehaald. "Men zegt dat zich in het huis van pastoor Meulepas in Antwerpen een detective vermomd in priestergewaden bevond."

"Das Gericht hätte auf die Geldforderung und selbst der von einer Million (die Coppieters geben wollte) sofort eingehen müssen, um das Bild zurück zu erhalten. Das Gericht hat dem Täter, wie dem Geld gegenüber versagt." (Beruht auf Irrtum, siehe Aussage De Heem auf meine Anfrage vom 9.7.1941. Koehn.)

"Het gerecht had op de eis om losgeld en zelfs die van een miljoen (dat Coppieters wou geven) onmiddellijk moeten ingaan om het paneel te kunnen bemachtigen. Het gerecht is tegenover de dader, zoals tegenover het losgeld, in de fout gegaan." (Berust op een vergissing, zie de uitspraak van De Heem tijdens mijn ondervraging van 9.7.1941. Koehn.)

"Nach dem Tod von G. haben mich Journalisten besucht, um sich von mir Auskunft zu holen. Ich habe jedoch keine gegeben. Ich sagte ihnen : Ich habe nichts zu sagen. Auf eine erneute Frage, dass ich doch etwas wisse, da ich bei dem Ableben von G. dabei war, sagte ich : Eine Zigarre kann ich Ihnen anbieten, aber zu sagen habe ich nichts."

"Na de dood van Goedertier kreeg ik het bezoek van journalisten die zich bij mij kwamen informeren. Ik heb hen echter geen informatie verstrekt. Ik zegde tot hen : ik heb niets te zeggen. Toen de vraag opnieuw werd gesteld of ik toch niets wist, vermits ik aanwezig was bij het overlijden van Goedertier, zegde ik : een sigaar kan ik jullie aanbieden, maar ik heb niets te zeggen".

"Bei Unterhaltungen, die ich mit Kardinal van Roey auf einen Festessen hatte, sowie bei solchem mit Bischof Coppieters und Kanunnik van den Gheyn haben mir diese Vorwürfe gemacht, dass ich ihnen von den Vorgängen beim Ableben von G. keine Mitteilung gemacht habe. Ich entgegnete : Ich habe geglaubt dem Vorsitzenden der Rechtbank von Dendermonde davon Mitteilung machen zu müssen und habe geglaubt, dass das genüge."

"Tijdens een onderhoud dat ik had met kardinaal van Roey op een feestelijk diner, maar ook met bisschop Coppieters en kanunnik van den Gheyn, kreeg ik steeds het verwijt dat ik hen niets gezegd had van wat er gebeurd was bij het overlijden van Goedertier. Ik wierp daartegen op : ik was ervan overtuigd dat ik de Voorzitter van de rechtbank van Dendermonde daarover moest vertellen en ik geloofde dat dat volstond."

Die *Prämie* von 25.000 Franken, die das Gericht ausgesetzt hatte zur Auffindung des Diebes bzw. Bildes hält De Vos für viel zu gering im Verhältnis zum Wert des Gemäldes.

De premie van 25.000 frank, die het gerecht had gezet op het terugvinden van de dief respectievelijk het paneel, vindt De Vos veel te weinig in verhouding tot de waarde van het schilderij.

Zur Frage des *Schlüssels*, der bei G. gefunden wurde und der zunächst nicht identifiziert werden könnte, sagt De Vos: "Der Schlüssel war von der Art und Grösse eines gewöhnlichen Zimmerschlüssels, der bislang nicht identifiziert werden konnte, wurde von mir gefunden in seinem Büro in Wetteren. Er hing dort neben anderen Dingen an einer Holzbalustrade." *

Op de vraag over de sleutel die bij Goedertier werd gevonden en die tot hertoe niet kon geïdentificeerd worden, zegde De Vos: "De sleutel geleek qua grootte en soort op een gewone kamerdeursleutel, maar kon tot hertoe niet worden geïdentificeerd, en die heb ik gevonden in zijn bureau in Wetteren. Hij hing daar naast andere dingen aan een houten balustrade." *

(*) Die Aufzeichnung ist in meiner Gegenwart in meinem Dienstzimmer in Brüssel, rue de la Loi 8, von Advokat De Vos persönlich gelesen und korrigiert worden an 15. Juli 1941. - Koehn. - De Vos teilt mir noch mit dass er vom Gericht *nicht* verhört worden ist. - 15.7.1941. - Koehn.

(*) Het proces-verbaal werd in mijn aanwezigheid in mijn dienstlokaal te Brussel, Wetstraat 8, door advocaat De Vos persoonlijk gelezen en verbeterd op 15 juli 1941 - Koehn. De Vos deelt mij ook nog mee dat hij door het gerecht *niet* verhoord werd. - 15.7.1941. - Koehn.

Unterredung mit Advokat De Vos von Dendermonde, in Brussel am 15. Juli 1941, Rue de la Loi 8.

Onderhoud met advocaat De Vos uit Dendermonde, in Brussel op 15 juli 1941, rue de la Loi 8.

De Vos sagt: "Ich bin gerichtlich in der Sache Goedertier nicht vernommen worden. Ich bin der Meinung, dass G. z.Zt. des Diebstahls im April 1934 schon ebenso in Zahlungsschwierigkeiten war, wie das bei seinem Tod der Fall war, d.h. er verfügte selbst wohl über genügend eigenem Privatkapital, hatte dies jedoch festangelegt und konnte daher die Bargeldforderungen seiner Gläubiger nicht befriedigen."

De Vos zegt: "Ik werd niet gerechtelijk gevat in de zaak Goedertier. Ik ben van mening dat Goedertier op het tijdstip van de diefstal in april 1934 ook reeds betalingsmoeilijkheden had zoals dat ook het geval was bij zijn overlijden. Dat betekent dat hij wel beschikte over voldoende privékapitaal, maar het had vastgelegd en daardoor aan de eisen in baar geld van zijn schuldeisers niet kon voldoen."

In der Besprechung zwischen Frau G. und H. Koehn am 9. Juli sagte erstere, daas man G. garnicht *bankrott* hätte erklären dürfen, da er ja genügend Eigenkapital besass, um die Gläubigerforderungen befriedigen zu können. Hierzu sagt De Vos, dass die *Bankrotterklärung* nicht zu verhindern war, da G. kein flüssiges Kapital besass. In solchem Fall kann ein Gläubiger die Bankrotterklärung fordern. De Vos nannte solchen Gläubiger namenlich, der auf B. bestanden hat.

Tijdens de bespreking tussen mevrouw Goedertier en H. Koehn op 9 juli zegde zij dat men Goedertier niet *bankroet* had mogen verklaren, omdat hij over voldoende eigen kapitaal beschikte om de schuldvorderingen van zijn schuldeisers te kunnen betalen. Hierop zegde De Vos, dat bankroet onvermijdelijk was omdat Goedertier niet over vlottend kapitaal beschikte. In een dergelijk geval kan een schuldeiser een faillissement aanvragen. De Vos noemde die schuldeiser bij naam, die op B. bestaan had (*nota vertaler: vertaling wellicht niet correct, wie of wat is B.??*).

Der Vater von G. war ursprünglich Lehrer, dann kathol. Inspektor für niederen Unterricht und schliesslich Küster in Wetteren.

De vader van Goedertier was oorspronkelijk leraar, dan katholiek inspecteur in het basisonderwijs en uiteindelijk koster in Wetteren.

*Ich hätte dem Täter ruhig *eine Million Franken ausgezahlt* und zwar auch mit der Versicherung, dass er gerichtlich nicht verfolgt würde. Natürlich hatte man ihn dann trotzdem fassen müssen.*

Ik had de dader gerust een miljoen frank uitbetaald en hem ook nog de verzekering gegeven dat hij niet zou vervolgd worden. Natuurlijk had men hem dan ondanks alles moeten inrekenen.